

שירה

נעמה בת טל על הפוך על ענף: שירים (ל קטנים)	4-5	אבישג רבינר
מאת ערן צלגוב	7	אברהם אילון
13		אבישי דרון-רוה
עופרה מצוב כהן על קריאת הדורות, כרך ח', מאת נורית גוברין	17	נועם שדות
15		יאיר טייב
עדי דקל על נמרים כחולים מאת שלומי מועלם	17	איתן קלינסקי
יורם סלבסט על ולבי מתנפץ אל הסלע מאת אורית	19	מירון איזקסון
16		איריס שני
כרמל רפאלי	20	אביחי קמחי
חגי הופר על מה למעלה מה למטה מאת ליאור טל שדה	24	אהוד אלכסנדר אבנר
ועל רשימות על אמנות החיים מאת חיים שפירא,	25	עמיר עקיבא סגל
18-20		ענן קניג
יואב איתמר על הבית הלבן מאת טל סלוצקר	26	רון גרא
21		שוהם סכנה מנגלה
אורית קלופשטוק על כחול מאת עדי קיסר	26	שז
23		מירב קינן
		שרון עדה יעיש
		שחר ברם
		מילכה שמולביץ
		נעמי צורף
		ריטה קוגן
		יואב ורדי
		תמר מחלין
		מכביית מלכין
		שלמה בן-בססה
		תלמה דינשטיין
		גרגורי גורדון
		נועם ויסמן
		ענת איתן עין-דור
		דנה בומץ
		סיפור
		יואב רותם, "פנינה"
		ביקורת ספרים
		תמר סתר על החזאית מאת תמר גבאי
		מאיה ויינברג על בסבך קנים ופטל מאת ענבל קליינר
		רמי קמחי על כפל ראייה מאת יהודה שנהב-שהרבני
		יערה בן-דוד על מתמגדרים מאת קובי נסים

מאמרים

יובל גלעד - האור יותר מאור, על שירת דוד רוקח	30
ורד טוהר - אני נוגע באושר גדול, מרדכי גלדמן, שנה למותו	34
עופר חן - הד מכאיב של שייכות, על ברוך קורצווייל	32
כמבקר ספרות	38
רבקה אילון - דם וזהב בסונטות של ויז'טיר ושל טשרניחובסקי	41
יעקב גולומב - יהודי שוליים, בעקבות מכתב ההתאבדות	49
של סטפן צווייג	44

מדורים

לפי שעה - הגליון הזה, עמית ישראלי גלעד;	
רשימות מהתחנית, מיכאל בסר	4
מאות, רפי וייכרט - קימה	6
חצי פינה, רוני סומק - לנגסטון יוז, מאנגלית: אלי יונה	9
שירת ישראל, אילן ברקוביץ' - [הרכבת עוזבת]	
מאת ענת שרון בלייס	22
הפינה הצרפתית, צביקה שטרנפלד - ויקטור הוגו	
מתוך 'נפוליאון השני'	29
שיחה - רפי וייכרט עם שחר ברם - על אנשים ומלאכים	48
מצד זה, עמוס לויתן - על ספרו של דיוויד אטנבורו,	
על הספר האדום מאת אסף ענברי ועל ספרו של שבתאי מג'ר	50

תרגום

זולפו ליונאלי, תרגמה מטורקית וכתבה עפרה בנג'ו	64
רוזה ג'מאלי, תרגמה גילי חיימוביץ'	65
מירוסלאב לאיוק, מאוקראינית: אלכס אוורוכן	66
לנגסטון יוז, מאנגלית: שרון ענב	68
לנגסטון יוז, מאנגלית: ערן צלגוב	70

Iton 77

Literary Magazine

First Editor: Jacob Besser
 Editors: Amit Israeli Gilad,
 Michael Besser
 Editorial Secretary: Gila Shaul
 Editorial Board: Amos Levitan,
 Tamar Mishmar, Yuval Paz,
 Oded Peled, Dorit Peleg,
 Shalom Ratzabi, Rony
 Someck, Jacov Shai Shavit,
 Rafi Weichert

50 ש"ח

● 2022 ספטמבר-אוגוסט ● אב-אלול תשפ"ב ● גליון 426 ●

בתמיכת: משרד התרבות והספורט, מינהל התרבות

עיריית תל-אביב יפו - האגף לאמנויות

המו"ל: אגודת סופרים ואמנים לקידום הספרות והתרבות
 עמותת מס' 580073575
 1565-253X ISSN

77iton@gmail.com

www.iton77.com

טל': 03 5618271 ת"ד 51208 ת"א 67137

עיתון 77

כתב עת לספרות ולתרבות

העורך המייסד: יעקב בסר ז"ל
 עורכים: מיכאל בסר, עמית ישראלי-גלעד
 מנכ"ל: אדם פרנס
 רכות מערכת: גילה שאול
 חברי המערכת: עמוס לויתן, רוני סומק,
 רפי וייכרט, יעל בונה-לוי, תמר משמר,
 יובל פז, דורית פלג, עודד פלד, שלום
 רצבי, יעקב שי שביט, עידן בריר, גלעד חי

הגליון הזה

אבישג רבינר

בחרנו בגליון זה להקדיש מקום מיוחד ללנגסטון יוז, משורר, סופר, פעיל זכויות אזרח אפרו-אמריקני, מהיוצרים הראשונים של שירת הג'אז ומנהיג "הרנסאנס של הרלם" (תנועת השחור החדש). בשיריו של יוז נשמעים מקצבי הג'אז והבלוז, ויש מקום של כבוד לסלנג. שרון ענב, ערן צלגוב ואלי יונה תרגמו היטב.

והוט שנמשך מאותו עניין: עפרה בנג'ו תרגמה שיר של זולפו ליונאלי, פוליטיקאי, משורר ומלחין טורקי, שנודע כפעיל חופש במולדתו ומחוצה לה (קראו בהרחבה ברשימה שצורפה לתרגום). מעניין לציין את המוסיקה כאלמנט חיוני ומקשר בסוג כתיבה זה.

ועוד בתרגום: שיר של רוזה ג'מאלי, משוררת חתרנית איראנית (בתרגום של גילי חיימוביץ), ותרגומים נוספים מאוקראינית של אלכס אוורבוך, הפעם של המשורר מירוסלב לאיוק.

*

עמוס לויתן כותב כאן בהרחבה על הספר האדום מאת אסף ענברי. לויתן קורא את הספר כמהלך של בחינת האנדרטאות של הציונות הסוציאליסטית, אנדרטאות שניפוצן לא נגרם בידי של המחבר, אף כי על כך הוא כותב בספרו שעורר מחלוקות וויכוחים רבים בשדה הספרות שלנו.

והוט שנמשך מאותו עניין: יעקב גולומב מנסה לפרש את התאבדותו של הסופר סטפן צווייג, כאקט הנובע מהיותו "יהודי שוליים" שנדחק מהזהות האירופית שלתוכה גדל והתפתח. עופר חן כותב על משנתו של מבקר הספרות ברוך קורצווייל, ועל תפיסתו ששללה את מחיקת היהדות בדמותו של "היהודי החדש" שניסו לכונן בארץ.

מלבד זאת תמצאו בגליון את מדוריו הקבועים, שירה ופרוזה, ביקורת ומאמרים. קריאה נעימה.

◆

עמית ישראלי-גלעד

רשימות מהתחתית:

הנה חלפו חגי תשרי וחגי הבחירות בפתח, שוב נלך משפחות משפחות לקלפי ושוב נחזה באלפי הפתקאות המעטרות בחן את המדרכות. נקנה הררי פופקורן לזמן ההמתנה לתוצאות האמת, כמוכן ללא משקעים ושנאות מיותרות כלפי הנבחרים שזכו להיבחר, נדמיין את הממשלה הבאה נלחמת ביוקר המחיה וכמוכן מחזקת את ביטחוננו האישי והמדינתי, ולאחר תקופה קצרה נתחיל לנחש מתי הבחירות הבאות: האם נזכה לחגוג בשנת 2023? - כמה פעמים ב-2023? - (זה היופי בחגי הבחירות - התאריכים לא קבועים מראש כמו יתר חגי ישראל) נדמיין גם את המילים "אדוני הנשיא עלה בידי", ואם אכן נשמע את המילים המיוחלות נקווה שהן לא תתממשנה ואם כן אז לתקופה קצרה.

וכך ייתמו השנאות והקיטוב בארצנו, שכן אף אחד לא מנצח באמת ולכן אין צורך לשנוא ולהתעצבן. נתייחס לבחירות כעוד חג, "רגל נוסף", "שמחת בית השואבה" נוספת. עם הזמן נתגבש גם בנושא המנהגים והמאכלים המיוחדים ונשכון לבטח בארצנו וסמולן עם ביביסט ירביץ.

◆

מיכאל בסר

אמא-אומץ

לְשַׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ?

אֲנִי שׁוֹאֵלְתְּ

לְפָנַי שֶׁהֵם חֲזוּרִים.

עֵינַיִם, רְזִים וְתַמְיָרִים.

וְעַל הַבָּקָר,

בְּמַטְבַּח חֲמֵדַת-אָבוֹת,

עוֹרְפֶת רֵאשֵׁי תַפּוּחִים

עֲבוֹר סְעוּדַת מְלָכִים

לְכַבּוֹדָם,

חֵילִים - יְלָדִים.

חֲמֻדִים,

שֶׁזָקְנָם פְּאוּתֵיהֶם

טָרַם צִמָּח.

טוֹבַחַת בְּטָטוֹת

בְּשֶׁמֶן עֶמֶק,

מְהַרְהֵרֶת.

בְּתַת-הַכֶּרֶה, תַּת-מְקַלֵּעַ, תַּת-אָדָם.

עַל כִּבוּשׁ,

וְכִבְשׁ בְּתַנּוּר,

עִם גְּבַעוּל רוֹזְמָרִין,

עַל מִצְעַע עֲרֻמוֹנִים אוֹקְרָאִינִים

שֶׁסָּבָא אֶהֱבֶה לְהַזְכִּיר,

דָּג מְלוּחַ שֶׁאֶהְבֵנוּ לְשִׁכַּח

וּמְלַפְפוֹנִים בְּמֶלַח.

וְיָם שֶׁל דְּמָעוֹת -

לְמַכְבִּיר.